

Pracovný životopis

Narodil som sa 19. 9. 1932 v Piešťanoch. Štúdium psychológie a pedagogiky na Filozofickej fakulte UK som ukončil v r. 1955. Od roku 1954 som zamestnaný v Ústave experimentálnej psychológie SAV. V r. 1960 som obhájil kandidátsku prácu "Pracovný výkon a teória informácie".

V súlade so svetovými trendami som prispieval už od r. 1961 k aplikácii kybernetiky v psychológii, neskôr som sa zameral na umelú inteligenciu a expertné systémy. Viacročná teoretická výskumná práca o vzťahu kybernetiky a psychológie (zameraná najmä na teoreticko-metodologické otázky) priniesla nové prístupy a poznatky najmä v subjektívnej pravdepodobnosti, vnímaní, myslení a pod. Prispela k snahám o modelovanie a kvantifikáciu nielen v psychológii, ale i ďalších spoločenských vedách.

Užšie formulované skúmanie vzťahu človeka a počítača viedlo jednak k systematizovaniu poznatkov v tejto novej oblasti (vstupno-výstupné zariadenie počítača, rozdelenie funkcií medzi človeka a počítač, výber personálu pre výpočtové stredisko, automatizované systémy riadenia) a jednak k novým výskumným zisteniam o psychických nárokoch na operátora, programátora a technika počítača. Okrem toho som sa venoval aj teoretickým a metodologickým otázkam inžinierskej psychológie.

Potom som sa zaoberal kognitívnou psychológiou, najmä myslením, a to z interfunkčného i interdisciplinárneho hľadiska (napr. mentálne zobrazenie riešeného problému, pochopenie problému).

Objasnenie základných východisiek a možných oblastí spolupráce súčasnej psychológie myslenia a umelej inteligencie bolo východiskom k popisu špecifických otázok ľudského myslenia v súvislosti s expertnými systémami.

Syntetickým spôsobom sa sprístupnili súčasné trendy psychológie myslenia v zahraničí. Teoreticky i empiricky sa analyzovala počiatočná fáza myšlienkového procesu - pochopenie problému, ako aj jeho vzťah k interpretácii. Predstavuje to základňu pre ďalšie empirické bádanie v tejto u nás zanedbávanej oblasti.

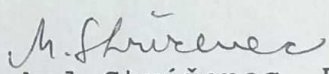
Doktorskú dizertačnú prácu som vypracoval na tému: "Regulačná funkcia myslenia v činnosti operátora" (odovzdaná v r. 1982 - obhajoba r. 1987). Jej podstatné časti boli publikované v časopisoch *Studia psychologica*, *Čs. psychológia*, *Travail humain*. Nové zistenia sa týkali nárokov na myslenie operátora v chemickej výrobe, sekvenčnej analýzy procesu hľadania logických vzťahov, predvídaní zmeny parametrov riadeného procesu, použitia počítača pri riadení chemického procesu.

V 90. rokoch som začal budovať u nás zanedbávanú disciplínu - psychológiu náboženstva. Viaceré štúdie a referáty na konferenciách som syntetizoval do monografie, ktorá vyšla v r. 1996. Od r. 1993 prednášam psychológiu náboženstva ako výberovú prednášku na FFUK (tam som externe pôsobil aj v r. 1969-89) a neskôr aj na Trnavskej univerzite ako povinnú prednášku pre psychológov. Som konzultantom viacerých diplomových prác z tejto oblasti. Výskumná práca v poslednom období je zameraná na adaptáciu zahraničných metodík na zisťovanie religiozity.

Vedecko-organizačnej práci som sa venoval jednak v ústave (vedecký tajomník, vedúci oddelenia, zástupca riaditeľa, riaditeľ) a jednak mimo ústavu (zodpovedný riešiteľ výskumných úloh, neskôr grantových projektov, podpredseda grantovej komisie, predseda Slovenskej kybernetickej spoločnosti pri SAV, od r. 1995 predseda Vedeckého kolégia SAV pre psychológiu a pedagogiku, člen Slovenskej komisie pre vedecké hodnosti).

Aktívne som sa zúčastnil na 9. medzinárodných konferenciách v zahraničí. Publikoval som 5 monografií a 189 vedeckých štúdií. Počet citácií 122.

V Bratislave 5. 9. 1997

PhDr. Michal Stríženec, DrSc.